

טיוטה

תקנות אוויר נקי (זיהום אוויר מכלי רכב) (תיקון), התשע"ט–2018

בתוקף סמכויותיי לפי סעיפים 4, 35(א), 37 ו-81 לחוק אוויר נקי, התשס"ח–2008,¹ וסעיף 10א לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח–1968² לאחר התייעצות עם שר התחבורה והבטיחות בדרכים, עם שר האנרגיה ועם שר הבריאות, לפי העניין, ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת לפי סעיף 2(ב) לחוק העונשין, התשל"ז–1977,³ אני מתקין תקנות אלה:

1. תיקון תקנה 11 בתקנות אוויר נקי (זיהום אוויר מכלי רכב) (תיקון), התשע"ח–2018,⁴ בתקנה 11 –

(1) בתקנת משנה (א) במקום "בתקנת משנה (ב)" יבוא "בתקנות משנה (ב) ו-(ג)";

(2) בסופה יבוא:

"(ג) בתקופה של חצי שנה שראשיתה ביום התחילה, רשאי בוחן לתת לבעל רכב כבד ישן, שלא הותקן בו מסנן חלקיקים, אישור שימוש ברכב לתקופה של 6 חודשים שבמהלכה יותקן ברכב מסנן בהתאם להוראות תקנות אלה, ובסיומה תבוצע בדיקה חוזרת במכון רישוי; ניתן אישור שימוש כאמור לגבי כלי רכב, לא יחולו לגבי הוראות תקנות 3, 6 ו-8 לתקנות אלה בתקופת האישור."

2. תחילה תחילתן של תקנות אלה ביום כ"ג בחשוון התשע"ט (1 בנובמבר 2018).

זאב אלקין
השר להגנת הסביבה

התשע"ט _____
(2018 _____)
(חמ)

¹ ס"ח התשס"ח, עמ' 752, התשע"ב, עמ' 450.
² ס"ח התשכ"ח, עמ' 204; התשנ"ח, עמ' 329.
³ ס"ח התשל"ז, עמ' 226, התשע"ז, עמ' 331.
⁴ ק"ת התשע"ח, עמ' 1800.

לתקנה 1

ביום 15.4.2018 פורסמו תקנות אוויר נקי (זיהום אוויר מכלי רכב) (תיקון), התשע"ח-2018 (להלן – התקנות העיקריות), אשר קבעו דירוג זיהום אוויר מכלי רכב וחייבו התקנת מסנן חלקיקים בכלי רכב כבד ישן.

בתקנה 11 לתקנות העיקריות נקבע כי תחילתה של החובה להתקין מסנן חלקיקים יהיה ביום 1.11.2018, כאשר הבדיקה לעניין קיום החובה תבוצע במסגרת חידוש רישיון הרכב. זאת לאחר בדיקות מקצועיות שנערכו, במסגרתן נמצא כי קיימת היתכנות לאספקת מסנני חלקיקים בכמות מספקת לכלי הרכב מסוגים אלה לפי התקנות.

בשבועות האחרונים התברר כי עקב מחסור בשוק העולמי במסננים, אין אפשרות מעשית להתקנת מסנן חלקיקים בכלל כלי הרכבים הכבדים הישנים המצויים בישראל. לפיכך, לא ניתן באופן מעשי לעמוד בחובה שנקבעה בתקנות במועד שנקבע. בנסיבות אלה, משמעות קיום הוראות התקנות היא אי עמידה במבחן רישוי לרכב לאלפי כלי רכב, בהם רבים שנערכו להתקנת מסננים והזמינו אותם מבעוד מועד.

לפי בדיקות שנערכו על ידי גורמי המשרד להגנת הסביבה, פרק זמן של חצי שנה יאפשר לבעלי כלי הרכב הכבדים הישנים להזמין ולהתקין מסנן חלקיקים ברכבם. מכאן התיקון המוצע, המתקן את תקנה 11 לתקנות העיקריות ומוסיף הוראת מעבר לפיה בחצי השנה הראשונה שלאחר יום התחילה, בוחן זיהום אוויר הפועל במכון רישוי יהיה רשאי לאפשר את המשך השימוש בכלי הרכב, אף אם לא הותקן בו מסנן, לתקופה של 6 חודשים שבמהלכה יותקן המסנן. תקופה נוספת זו נועדה לאפשר לציי כלי הרכב להשלים את ביצוע החובה בתוך פרק זמן סביר, ללא פגיעה בחופש התנועה ובחופש העיסוק של בעלי כלי הרכב.

לתקנה 2

מוצע לקבוע כי תחילתן של התקנות המוצעות במועד המקורי שנקבע, דהיינו, ביום 1.11.2018. תחולה רטרואקטיבית זו מוצעת על מנת להבהיר כי ההסדר המוצע יחול גם בנוגע לבחינת רישוי לרכב כבד ישן החל חודש נובמבר 2018, נוכח העדר האפשרות המעשית לעמוד בחובה. נדגיש כי כלי רכב כבדים ישנים הינם לרוב כלי רכב המשמשים לעבודה, כגון משאיות, אוטובוסים ומיניבוסים, ומגיעת חידוש רישיון הרכב משמעותה פגיעה מיידית באפשרות העיסוק של בעלי כלי הרכב והנהגים.

יצוין כי מאחר שמדובר בהקלה רגולטורית בלבד, הנדרשת באופן מיידי, השר להגנת הסביבה אישר פטור מקיום הליך הערכת השפעה של הרגולציה בהתאם להחלטת ממשלה מס' 2118 מיום 14.9.2014.